

Okul Öncesi Davran?? Sorunlar? Tarama Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Öncesi Davran?? Sorunlar? Tarama Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27643>

Özet

Okul Öncesi Davran?? Sorunlar? Tarama Ölçe?i (ODSTÖ), okul öncesi dönemdeki (3-6 ya?) çocuklarda görülen davran?? sorunlar?n? erken dönemde taramak ve saptamak amacıyla geli?tirilmif bir ölçme aracıdır. Ölçek, özellikle Türk çocuk popülasyonu üzerinde **geçerlilik** ve **güvenilirlik** çal??malar? yapılarak psikometrik özelliklerinin belirlendi?i, geli?tirme türünde bir araçtır. Bu ölçek, erken müdahale gerektirebilecek çok boyutlu davran?? özelliklerinin belirlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okul Öncesi, Davran?? Sorunlar?, Tarama Ölçe?i, Erken Çocukluk, Psikometrik Özellikler, Türkiye.

Yazarlar

Pınar Kanıkçı

Amaç

Okul Öncesi Davran?? Sorunlar? Tarama Ölçe?i'nin temel amacı, 3 ila 6 ya? aralığındaki çocuklarda gözlemlenen potansiyel davran??sal zorluklar? ve sorunlar? sistematik bir biçimde taramaktır. Bu tarama, eğitimcilerin ve ruh sağlığı uzmanları'nın erken müdahale stratejileri geliştirmesine zemin hazırlar.

Ölçek, davran?? sorunları'nın erken tespiti sayesinde, çocukların sosyal ve duygusal gelişimlerini desteklemeyi hedeflemektedir. Araştırmacılar için okul öncesi dönem davran??sal özelliklerini incelemede standart ve güvenilir bir veri toplama aracı sunmaktadır.

Yapı

Ölçek, okul öncesi dönem çocuklarında yaygın olarak karşılaşılan ve gelişimsel risk teşkil edebilecek çok boyutlu davran??sal zorluklar yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle içselleştirilmiş (kaygı, depresyon) ve dışsallaştırılmış (saldırganlık, hiperaktivite) sorun alanları'nı kapsamaktadır.

Yapılan geçerlik çal??maları, ölçülen özelliğin örneklemin seçildiği evrende çok boyutluluk özelliği taşıdığı'nı göstermektedir. Bu, ODSTÖ'nün tek bir genel davran?? sorunundan ziyade, farklı davran??sal alt boyutları tespit etme yeteneğine işaret eder.

Geçerlik

ODSTÖ'nün **geçerlilik** çal??mas?, ölçe?in 3-6 ya? aral??ndaki Türk ö?rencilerden toplanan veriler üzerinden nas?l bir faktör yap?s? sergiledi?ini incelemiştir. Yap?lan analizler, test maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?ini belirlemeye odaklanm??tır.

Yap? geçerlili?ini destekleyen analizlerde, Kaiser-Meyer-Olkin (**KMO De?eri**) .925 olarak yüksek bulunmuştur. Ayrıca, Bartlett Küresellik Testi de?eri 8953.253 olarak belirlenmi? ve bu de?er istatistiksel olarak anlamlı ($p < .001$) bulunmuştur. Bu sonuçlar, verilerin **faktör analizine** uygun oldu?unu ve ölçe?in güçlü bir yap?sal geçerlili?e sahip oldu?unu kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Güvenilirlik çal??malar?, ölçe?in iç tutarlılık (internal consistency) ve iç homojenite analizleri üzerinden yürütülmüştür. Elde edilen bulgular, ölçek maddelerinin tutarlı ve ayn? yap?y? ölçme e?iliminde oldu?unu göstermektedir.

Testin maksimum iç tutarlı??, yaygın olarak kullanılan **Cronbach Alfa** katsay?s? ile (.92) olarak belirlenmiştir. Bu yüksek de?er, ölçe?in mükemmel düzeyde bir iç tutarlı??a sahip oldu?unu i?aret eder. Ek olarak, madde-toplam korelasyonlar?nın hesaplanması sonucunda, tüm maddelerin toplam puan ile pozitif yönde ve $p < .001$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir ili?ki gösterdi?i tespit edilmiştir. Bu durum, maddelerin ölçe?in bütününe katkı?ının yüksek oldu?unu destekler.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?ni incelemek amacıyla yap?lan analizlerde, verilerin çok boyutlu yap?s?ni belirlenmesi hedeflenmiştir. KMO de?erinin .925 gibi yüksek bir seviyede ç?kması, örneklem büyüklü?ünün ve de?i?kenler arasındaki korelasyonlar?n **faktör analizi** için son derece uygun oldu?unu göstermektedir. Bartlett's Küresellik Testi'nin anlamlı??ı (8953.253; $p < .001$) da bu uygunlu?u desteklemektedir.

Bu istatistiksel sonuçlar, Okul Öncesi Davran?? Sorunlar? Tarama Ölçe?i'nin tek bir yap?dan ziyade, okul öncesi davran?? sorunlar?nın karma??k ve çok yönlü do?as?n? yans?tan birden fazla faktörden olu?tu?unu ortaya koymaktadır.

Araç

Test Type: Geli?tirme

Format: Derecelendirme (4'lü Likert benzeri ölçekleme sistemi)

Language Available: Türkçe

Population Group: Okul Öncesi Ö?rencileri

Age Group: 3-6 ya?

Population Details: Türkiye'de okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden çocuklar.

Test Methodology: Ö?retmen veya ebeveyn raporlamas?na dayal? tarama ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

ODSTÖ, Çocuk Psikolojisi, Davran??sal Tarama, **Güvenilirlik**, **Geçerlilik**, ?ç Tutarl?lık.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, 2005 y?l?nda P?nar Kan?k?l?çer taraf?ndan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmifitir. Kullan?m izinleri ve telif haklar?, ilgili akademik kurum (Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü) ve yazar?n kendisi taraf?ndan belirlenmektedir. Testin orijinal yay?n?na Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF versiyonu a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [okul-oncesi-davranis-sorunlari-tarama-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Kan?k?l?çer, P. (2005). *Okul öncesi davran?? sorunlar? tarama ölçe?i:Geçerlilik güvenilirlik çal??mas?* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Tez Ba?lant?s?: [tez.yok.gov.tr](#)

Okul Öncesi Davran?? Sorunlar? Tarama Ölçe?i Maddeleri

Ölçe?in orijinal maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Ancak, derecelendirme format? 4 seçenekli bir Likert tipi ölçek olarak tasarlanm??t?r. Bu derecelendirme seçenekleri, davran??n gözlemlenme s?kl??na veya yeterlili?ine dair bir yarg? sunmaktad?r:

son derece yeterli

yeterli

çok yeterli de?il

hiç yeterli de?il